

ISP ON POINT

အမှတ်-၁၃ ၊ ၂၀၂၃ ခုနှစ် မတ် ၂၁ ရက်

Photo: AFP

သိက္ခာနှင့် သစ္စာအပေါ် အခြေခံသော SNLD ၏ နိုင်ငံရေး

ဖြစ်ရပ်အချက်အလက်

၂၀၂၃ ခုနှစ် မတ် ၁၆ ရက်နဲ့ ၁၇ ရက် နှစ်ရက်တာပြုလုပ်ခဲ့တဲ့ ရှမ်းတိုင်းရင်းသားများ ဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ် (SNLD) ပါတီရဲ့ ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီ အစည်းအဝေးအပြီး ဆုံးဖြတ်ချက်အရ SNLD ပါတီကို နိုင်ငံရေးပါတီအဖြစ် မှတ်ပုံတင်မှာ မဟုတ်တော့ပါဘူး။ သက်ဆိုင်ရာအနေနဲ့ ရွေးကောက်ပွဲကို ဘယ်တော့လုပ်မလဲဆိုတာ အတိအကျ ကြေညာထားခြင်းမရှိတာ၊ ပါတီဝင်တွေရဲ့သဘောထား ရယူဖို့အတွက် သူတို့ဆီသွားပြီး (အထူးသဖြင့် ကယားပြည်နယ်၊ ကချင်ပြည်နယ် အစရှိတဲ့ဒေသတွေမှာ) တွေ့ဆုံဖို့ လုံခြုံရေးအကန့်အသတ်တွေ ရှိနေတာတွေကြောင့် ဆက်ပြီးမှတ်ပုံမတင်ဖို့ဆုံးဖြတ်လိုက်တာလို့ SNLD ဘက်က ပြောဆိုခဲ့ပါတယ်။

... နိုင်ငံရေးသိက္ခာကို အခွင့်အရေးနဲ့ ပိုက်ဆံနဲ့ ဘယ်တော့မှမလဲဘူး။ လူဆိုတာ ပိုက်ဆံမရှိရင်နေ မာနနဲ့သိက္ခာတော့ ရှိရမယ်...။
 ... ဒီမိုကရေစီအရေးနဲ့ တိုင်းရင်းသားအရေး နှစ်ခုစလုံးဟာ ဒဂီးတခုရဲ့ ခေါင်းနဲ့ပန်းလိုပဲ။ ဘယ်အရေးကမှ ပိုတယ်မရှိဘူး။ ... SNLD ပါတီဟာ ၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေမပေါ်ပေါက်မီကတည်းက စစ်မှန်တဲ့ ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုပေါ်ထွန်းရေးကို အမြဲတမ်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါတယ်။ ဒီနေ့အချိန်မှာတော့ တိုင်းရင်းသားပြည်သူလူထုရဲ့ ဆန္ဒနဲ့မကိုက်ညီတဲ့ ၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို အစမှအဆုံးတိုင် ပြန်လည်ပြုပြင်ရေးဆွဲမယ့် တာဝန်တရပ်တိုးလာတဲ့အပြင် နဂိုရှိရင်းစွဲ စစ်အာဏာရှင်တိုက်ဖျက်ရေး၊ လူမျိုးကြီးဝါဒ ပပျောက်ရေး ကိစ္စတွေကိုလည်း ဆက်လက်ဆင်နွှဲနေကြရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

- ခွန်ထွန်းဦး

မကွယ်လွန်မီ ပြောကြားချက်များမှ ကောက်နုတ်ချက်။

ကနဦးသုံးသပ်ချက်

SNLD ပါတီအနေနဲ့ တည်ဆဲစနစ်အောက်မှာ နိုင်ငံရေးပါတီအဖြစ် အခုလိုမှတ်ပုံမတင်ခြင်းဟာ ဒုတိယအကြိမ်မြောက်ဖြစ်ပါတယ်။ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနဲ့ ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ (နအဖ) စစ်အစိုးရရဲ့ ၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို ဆန့်ကျင်သပိတ်မှောက်ခဲ့တဲ့ SNLD ဟာ နအဖအစိုးရ လုပ်ခဲ့တဲ့ ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ် ရွေးကောက်ပွဲကို ဝင်မပြိုင်ခဲ့သလို၊ ပါတီမှတ်ပုံတင်ခြင်းလည်း မလုပ်ခဲ့တာမို့ ပါတီပယ်ဖျက်ခံခဲ့ရဖူးပါတယ်။ အခုတကြိမ်မှာလည်း ပါတီမှတ်ပုံတင်တာ ပြန်မလုပ်ဘူးဆိုရင် ပါတီဖျက်သိမ်းခံရမယ်လို့ စစ်ကောင်စီရဲ့ ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်က ပြဋ္ဌာန်းထားပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီမိုကရေစီဘက်တော်သားတွေထဲ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ် ရွေးကောက်ပွဲမှာ ဒုတိယ မဲအများဆုံး အနိုင်ရခဲ့တဲ့ပါတီ၊ ၂၀၁၅ ခုနှစ် ရွေးကောက်ပွဲမှာ (လွှတ်တော်နှစ်ရပ်ပေါင်း) တတိယ မဲအများဆုံး အနိုင်ရခဲ့သူဖြစ်ခဲ့တဲ့ SNLD ဟာ နိုင်ငံရေးပါတီအဖြစ်က ပယ်ဖျက်ခံရဖို့ ရှိနေပါတယ်။

ဖိနှိပ်မှု၊ တင်းကျပ်မှုအပြည့်နဲ့ စစ်ကောင်စီကပြဋ္ဌာန်းထားတဲ့ နိုင်ငံရေးပါတီများ မှတ်ပုံတင်ခြင်းဥပဒေသစ်ဟာ နိုင်ငံရေးပါတီတွေကို လက်ဝေခံ၊ အသုံးချခံအဖြစ် ချိုးနှိမ်ဆက်ဆံထားတာ၊ တတိုင်းပြည်လုံး အကြမ်းဖက်မှုတွေနဲ့ရင်ဆိုင်ရ၊ စစ်မီးတောက်နေချိန် ပါတီမှတ်ပုံမတင်ဘူးဆိုတဲ့ SNLD ရဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်ဟာ စစ်အာဏာရှင်စနစ်ကို တရားဝင်မှု

(Legitimacy) မပေးဘဲ ရဲရဲဝံ့ဝံ့ငြင်းဆန်တဲ့သဘောဆောင်တယ်လို့ သုံးသပ်နိုင်ပါတယ်။ တဖက်ကကြည့်ရင်လည်း မြန်မာစစ်တပ်ဟာ ပြည်သူ့ကို အမှန်တကယ် ကိုယ်စားပြုနိုင်တဲ့ အရပ်သားနိုင်ငံရေးအင်အားစုတွေနဲ့ တန်းတူရည်တူ တွဲဖက်အခင်းအကျင်းမျှဝေပေးပြီး အပြောင်းအလဲကို ညင်ညင်သာသာ သွားလိစိတ်မရှိဘဲ၊ လက်အောက်ခံသဖွယ် နိုင်လို မင်းထက် ဆက်ဆံနေသရွေ့တော့ စစ်တပ်ကစီစဉ်တဲ့ အခင်းအကျင်းတိုင်းဟာ နိုင်ငံရေး ထွက်ပေါက် ဖြစ်လာဖွယ်မရှိသလို၊ အရပ်ဘက်-စစ်ဘက် ဆက်ဆံရေးဟာလည်း လူထုရဲ့ နာကြည်းခါးသီးမှုတွေကြောင့် ပြန်ကောင်းလာဖွယ် မရှိလှပါဘူး။

SNLD ရဲ့ မှတ်ပုံပြန်မတင်ဖို့ဆုံးဖြတ်ချက်ဟာ အခုမှထ ငါးပွက်ရာငါးစာချ နိုင်ငံရေးပေါ်ပင် မျိုး၊ ဆိုရှယ်ဒီမိုကရေစီပေါ်မှာ အတိုက်အခိုက်ခံရမှာစိုးလို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်တဲ့ ဆင်ပေ့ရန်ရှောင် ပေါ်လစီမျိုး ဟုတ်ပုံမရပါဘူး။ ဒီဆုံးဖြတ်ချက်ဟာ SNLD ပါတီရဲ့ သမိုင်းနဲ့ချီ အစဉ်အလာ ကောင်းခဲ့တဲ့ သိက္ခာနဲ့သစ္စာကို ထင်ဟပ်စေတဲ့ နောက်ဆုံးပြယုဂ်တခုလို့ သုံးသပ်နိုင်ပါ တယ်။ ဒီနေရာမှာ သိက္ခာဆိုတာ နိုင်ငံရေးလုပ်တဲ့အခါ ‘မူ’နဲ့ တန်ဖိုးထားမှုနဲ့ လုပ်မယ်ဆိုတဲ့ နိုင်ငံရေးသိက္ခာကို ရည်ညွှန်းပါတယ်။ SNLD ဟာ ပဋိပက္ခရဲ့ လတ်တလောအကြောင်းရင်း တွေကိုသာ ကျော်လွှားဖို့ကြိုးစားတဲ့ ပဋိပက္ခဖြေရှင်းရေး (Conflict Resolution) ထက် ပဋိပက္ခကို အရင်းအမြစ်အထိ လက်ကုန်နှိုက်ပြောင်းလဲပစ်ဖို့ (Conflict Transformation) အားထုတ်တာ တွေ့ရပါတယ်။

အာဏာသိမ်းရတာဟာ ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်ရွေးကောက်ပွဲမသမာမှုကြောင့်ဖြစ်တာလို့ဆိုတဲ့ စစ်ကောင်စီရဲ့ ဝါဒဖြန့်ချိမှုကို ပယ်ချပြီး ဒေသတွင်းနိုင်ငံတချို့နဲ့ ပြည်တွင်းအင်အားစုတချို့ ကြွေးကြော်တောင်းဆိုကြသလို ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ပြန်လွှတ်၊ ရွေးကောက်ပွဲရလဒ် အသိအမှတ်ပြု၊ လွှတ်တော်ခေါ်ပေးဆိုတဲ့ ပဋိပက္ခဖြေရှင်းရေး ချဉ်းကပ်မှုမျိုးဟာလည်း မလုံလောက်ဘူး။ အရင်းအမြစ်ကျကျ စနစ်ပြောင်းဖို့လိုတဲ့ ထောက်ပြမှုမျိုး တွေ့ရပါတယ်။ ‘အစိုးရအပြောင်းအလဲ ဆိုတာထက်ပေါ့ဗျာ - စနစ်ပေါ့။ အဓိကက System Change ကို သွားရမယ်လို့ ကျနော်တို့ CEC တဖွဲ့လုံးက နားလည်ထားပြီး ဒီဥစ္စာကို ပါတီဝင်ထုကို တင်ပြမယ်’လို့ SNLD အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး စိုင်းလိတ်က မတ် ၁၉ ရက် VOA မြန်မာပိုင်းရဲ့ မေးမြန်းခန်းမှာ ပြောခဲ့ပါတယ်။ ဒါဟာ ကွယ်လွန်သွားပြီဖြစ်တဲ့ SNLD ခေါင်းဆောင် ခွန်ထွန်းဦး မြွက်ကြားခဲ့တဲ့ ‘သမိုင်းပေးတာဝန်တရပ်ဖြစ်သော အမျိုးသား တန်းတူရေးကို အာမခံသည့် စစ်မှန်သော ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုကြီး ပေါ်ပေါက်သည် အထိ’ ဆိုတဲ့ အရင်းအမြစ်ကျကျ စနစ်ပြောင်းလဲရေးကို ‘မူ’အတိုင်း၊ တန်ဖိုးထားမှုအတိုင်း ရပ်တည်တဲ့ နိုင်ငံရေးသိက္ခာပဲဖြစ်ပါတယ်။

SNLD ရဲ့ နိုင်ငံရေးအဆုံးအဖြတ်မှာ သစ္စာလို့ ရည်ညွှန်းရတဲ့အချက်က နှစ်ပိုင်းရှိပါတယ်။ တပိုင်းက ရှမ်းပြည်နယ်သူ ပြည်နယ်သားတွေ အပါအဝင် မြန်မာပြည်သူလူထုတရပ်လုံးရဲ့ ဆန္ဒနဲ့အကျိုးစီးပွားကို သစ္စာစောင့်သိခြင်းပါ။

ပြည်ထောင်စုပေါ်ထွန်းရေး ကြိုးပမ်းရတဲ့ခရီးဟာ အလိုမကျစရာ၊ စိတ်ပျက်စရာတွေ ဖြစ်ရလွန်းလို့ ဗမာမဟုတ်တဲ့ တိုင်းရင်းသားခေါင်းဆောင်တချို့ကြားမှာ ‘ဗမာပြဿနာထဲ လက်ဝင်မလျှိုနဲ့’ဆိုတဲ့ ယူဆချက်မျိုး အားကောင်းလေ့ရှိပါတယ်။ ဗမာနိုင်ငံရေးဇာတ် ကောင်တွေ အချင်းချင်း တဖက်နဲ့တဖက် အလျော့မပေးကြဘဲ ပဋိပက္ခတွေဖြစ်ကြရင် ပြည်ထောင်စုတည်ဆောက်ရေး ကြိုးစားထားသမျှတွေ ရပ်တန့်သွားရ၊ သေသွားရတယ်။ ဒါကြောင့် ပြည်မအရေးနဲ့ လူနည်းစုအရေးကို ပဋိပက္ခရဲ့ မျက်နှာစာနှစ်ရပ်အဖြစ် အကန့် လိုက်ခွဲပြီး နည်းလမ်းဖော်ထုတ်စဉ်းစားတာ၊ ပြီးမှ တိုင်းရင်းသားတွေအနေနဲ့ ဗမာပြည်မနဲ့ အလုံးစုံငြိမ်းချမ်းရေး တည်ဆောက်တာမျိုးကို ဆောင်ရွက်ရမယ်ဆိုတဲ့ သဘောထားမျိုး ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလိုယုံကြည်မှုအားလျော့တဲ့ အခြေအနေတွေရှိနေပေမဲ့ SNLD ဟာ ဘယ် တုန်းကမှ ရှမ်းနိုင်ငံရေးသက်သက်ကို ကွက်မစဉ်းစားဘဲ တတိုင်းပြည်လုံးအရေးကို မျက် နှာမူပြီး ပြည်ထောင်စုပေါ်ထွန်းရေးအပေါ် သစ္စာထားတာ တွေ့နိုင်ပါတယ်။

ဒုတိယအပိုင်းက မဟာမိတ်တွေအပေါ် သစ္စာရှိတာပါပဲ။ ဒီလိုသစ္စာရှိပေမဲ့ မဟာမိတ်တချို့ က အာဏာရလာတဲ့အခါ SNLD အပေါ် တန်းတူမဆက်ဆံတာ၊ တဆင့်နှိမ်ချ လက်ဝေခံ သဖွယ် ဆက်ဆံတာမျိုးတွေ ရှိခဲ့ပါတယ်။ ၁၉၈၈ ခုနှစ်ကစလို့ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ ချုပ် (NLD) နဲ့ SNLD အကြား နိုင်ငံရေးလောကဓံကို အတူလက်တွဲ ကြံ့ကြံ့ခံရင်ဆိုင်ခဲ့တဲ့ တကယ့်သွေးသောက်သဖွယ် ဆက်ဆံရေးရှိခဲ့ပါတယ်။

ကျနော်တို့ပါတီမှာ ၃၄ နှစ် အတွေ့အကြုံရှိသူတွေ အများကြီး ရှိနေပါတယ်။ ပြိုင်ဘက်တွေ၊ မိတ်ဆွေတွေ၊ မဟာမိတ်တွေရဲ့အကြောင်းကို သိသင့်သလောက် သိထားပါတယ်။ မြန်မာ့နိုင်ငံရေးနဲ့ပတ်သက်လာရင် ကျနော်တို့ ဘယ်တော့မှ ရမ်းသန်းပြီးမလုပ်ဖို့ အမြဲသတိထားပါတယ်။ သူများပြောတိုင်း လိုက်လုပ်မယ့်သူတွေ မဟုတ်ပါဘူး။ လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်တယ်ဆိုရင် ကိုယ့်ဘာသာ ကိုယ်တိုင်ဆုံးဖြတ်ချက်နဲ့ပဲ လုပ်ကိုင်သွားမှာဖြစ်ပါတယ်။ ရာထူးကြောင့်ဖြစ်စေ၊ ငွေကြေးကြောင့်ဖြစ်စေ၊ ဖိအားပေးလို့ဖြစ်စေ အစွန်းတဖက်ကို ပြောင်းသွားတာမျိုး ဖြစ်မှာမဟုတ်ပါဘူး။

- စိုင်းညွန့်လွင်

ဥက္ကဋ္ဌ၊ SNLD ပါတီ
နိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာညီလာခံ (၂၀၂၂ ခုနှစ်) တွင်ပြောကြားခဲ့သော
အဖွင့်မိန့်ခွန်းမှ ကောက်နုတ်ချက်။

■ လူငယ်နှင့် အမျိုးသမီးများ၏ လုပ်နိုင်စွမ်း

ပါတီဖြတ်သန်းမှု ၃၅ နှစ်တာကာလအတွင်း SNLD ၏ ထူးခြားပြောင်းလဲမှုများထဲတွင် ထင်ရှားမှုနှစ်ရပ် ရှိပါသည်။ ပထမတစ်ခုမှာ ၂၀၁၃ ခုနှစ်တွင် ‘လူမျိုးစုကိုအခြေခံသော ပါတီ’အဖြစ်မှ ‘ဒေသကိုအခြေခံသော ပါတီ’ အဖြစ်သို့လည်းကောင်း၊ ထို့နောက် ၂၀၁၈ ခုနှစ်မှစတင်ပြီး ‘မူဝါဒကိုအခြေခံသော ပါတီ’အဖြစ်သို့လည်းကောင်း ကူးပြောင်းရန် အားထုတ်ခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုအားထုတ်မှုနှင့်အတူ ကျွဲကူးရေပါအနေဖြင့် လူငယ်၊ လူလတ်နှင့် အမျိုးသမီးများ၏ ပါဝင်မှုကို ချဲ့ထွင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး ယင်းအချက်ကို ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ် ရွေးကောက်ပွဲကာလ၌ အထင်အရှားတွေ့ရပါသည်။

ပါတီတွင်း လူငယ်၊ လူလတ်ပိုင်း ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုများထဲ၌ ပါတီတွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး - ၁ စိုင်းကျော်ညွန့်၏ ငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ်၌ ဦးစီးဦးဆောင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုများက သတိပြုမိစရာဖြစ်ပြီး အခြားသော လူငယ်၊ လူလတ်ပိုင်းများ၏ ပါတီတွင်း၊ လွှတ်တော်တွင်း ဆောင်ရွက်မှုများကလည်း ပါတီ၏အနာဂတ်အတွက် အုတ်မြစ်ကောင်းဖြစ်စေခဲ့သည်။ ထို့အပြင် ပါတီအပြင် လွှတ်တော်တွင်း၌လည်း အမျိုးသမီးလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၏ လုပ်နိုင်စွမ်းနှင့်ပါဝင်မှုကို သိသိသာသာ မြင်တွေ့ရသည်။ ၎င်းတို့အနက် ဒုတိယအကြိမ် ရှမ်းပြည်နယ်လွှတ်တော်၌ သီပေါမဲဆန္ဒနယ် အမှတ်-၁ မှ လူငယ်လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် နန်းခမ်းခမ်းအေး တင်သွင်းသောအဆိုများက ထင်ရှားသည့်နည်းတူ ဒုတိယအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော်၌ နမ္မတူမြို့နယ်မဲဆန္ဒနယ် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် နန်းခမ်းခမ်းအေး၏ ဆွေးနွေးမှုများကလည်း ထင်ရှားပါသည်။

အထူးသဖြင့် SNLD ၏ ဗဟိုကော်မတီဝင်တဦးဖြစ်သော နန်းခမ်းခမ်းအေးသည် လွှတ်တော်တွင်း အရေးဆိုမှုများ၌သာမက လွှတ်တော်ပြင်ပ လှုပ်ရှားမှုများတွင်လည်း မဲဆန္ဒရှင်ပြည်သူများကိုယ်စား ရဲဝံ့စွာလုပ်တတ်သူတဦးအဖြစ် သိကြပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် ၂၀၁၇ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလအတွင်းက (ရှမ်းအမျိုးသားအဆင့် လူမျိုးအခြေပြု နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲများအကြို) လူထုတွေ့ဆုံပွဲများကို ပင်လုံအပါအဝင် လားရှိုး၊ ကျောက်မဲ၊ ကာလိကွန်ဟိန်း၊ တာချီလိတ်နှင့် မန္တလေးမြို့များတွင်လုပ်ခဲ့ရာ မြန်မာစစ်တပ်က လက်နက်အပြည့်အစုံဖြင့် လာရောက်ခြိမ်းခြောက် ဟန့်တားခြင်းများရှိခဲ့သည်။ ၂၀၁၇ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာ ၁၇ ရက်က ပင်လုံတွင်လုပ်သော လူထုတွေ့ဆုံပွဲ၌ နန်းခမ်းခမ်းအေးဆွေးနွေးနေစဉ် လွိုင်လင်တပ်နယ်မှူး ဗိုလ်မှူးကြီးဌေးအောင်ဦးဆောင်သည့် နယ်မြေခံစစ်တပ်က လာရောက်ဟန့်တားခဲ့သည်။ ထိုအချိန်တွင် နန်းခမ်းအေးက ‘လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တယောက်ကို ဒီလိုကန့်သတ်လို့မရဘူး’ ဟု ပြန်လည်တုံ့ပြန်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် သူ၏ ပြောဆိုဆွေးနွေးချက်များအား စစ်တပ်တစ်ခုလုံးလည်း နားထောင်စေချင်သည်ဟုဆိုကာ လူသားလိုခြံရံရေးနှင့် အမျိုးသားလိုခြံရံရေးဆိုင်ရာ အကြောင်းအချက်များကို (မပြောရန်) တားမြစ်ခံနေရသည့်ကြားကပင် ရှမ်း၊ မြန်မာနှစ်ဘာသာဖြင့် ဆက်ပြောခဲ့ပါသည်။ ထိုကိစ္စမှာ နန်းခမ်းအေး လုပ်ဆောင်ခဲ့သည်များထဲမှ ထင်ရှားမှုတစ်ခုဖြစ်ခဲ့ပြီး၊ လွှတ်တော်တွင်း အရေးဆို ဆွေးနွေးမှုများတွင်လည်း အုပ်ချုပ်ရေးအာဏာပိုင်များ၏ စီမံခန့်ခွဲမှုအလွဲများကို ထောက်ပြ၍ ပြန်လည်စစ်အရေးယူဆောင်ရွက်ရန် တိုက်တွန်းခဲ့မှုများစွာလည်း ရှိခဲ့ပါသည်။

- စိုင်းကျော်ညွန့်
တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး - ၁
SNLD ပါတီ

- နန်းခမ်းခမ်းအေး
ဗဟိုကော်မတီဝင်၊
SNLD ပါတီ

ဒါပေမဲ့ ၂၀၁၅ ခုနှစ် NLD အာဏာရချိန်မှာ SNLD အပေါ် ဆက်ဆံရေးစီးပိုးတာ၊ မူဝါဒထက် ရာထူးကိစ္စကိုသာညှိနှိုင်းပြီး ပေးတာယူ၊ ထားရာနေ သဘောထားမျိုး ကြုံခဲ့ရတာကို လက်ရှိပါတီဥက္ကဋ္ဌ စိုင်းညွန့်လွင်ကိုယ်တိုင် သင်ခန်းစာအဖြစ် တရားဝင်ပြောပြခဲ့တာတွေ ရှိပါတယ်။ SNLD ဘက်ကတော့ မဟာမိတ်ဆက်ဆံရေးမှာ သွားပုပ်လေလွင့် မပြောပါဘူး။ ဒါဟာ နိုင်ငံရေးအရ နဲ့အတာ မဟုတ်ဘဲ နိုင်ငံရေးအရ စည်းစောင့်တာပါပဲ။

(ပါတီ ဖျက်သိမ်းခံရရင်လည်း) နိုင်ငံရေးလောကခံလို့ပဲ ပြောရမှာပါပဲ။
 စစ်ကောင်စီက ၂၀၁၀ တုန်းကလည်း တခါလုပ်ခဲ့ပြီးပြီလေ။
 ၁၉၉၀ မှာ ရွေးကောက်ပွဲဝင်ပြီး အနိုင်ရရှိတဲ့ပါတီတွေကို
 သူတို့ရဲ့ နောက်ထပ်ထွက်တဲ့ ဥပဒေတွေကို လက်မခံလို့ဆိုပြီး
 ပယ်ဖျက်ခဲ့တဲ့ အစဉ်အလာလည်း ရှိခဲ့တာပဲ။ ဒါပေမဲ့
 နောင်တချိန်ရောက်တော့လည်း တိုင်းပြည်ရဲ့ လိုအပ်ချက်၊
 နိုင်ငံရေးရဲ့ လိုအပ်ချက်အရ ပြန်ပြီးတော့
 နိုင်ငံရေးအဝန်းအဝိုင်းထဲတော့ ပြန်ရောက်လာကြတာပဲလေ။
 ဒါက နိုင်ငံရေးလောကခံပဲဆိုတော့ သိပ်ပြီးတော့ ထည့်တွက်စရာမရှိဘူး။

- စိုင်းလိတ်

SNLD ပါတီ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး
 ၂၀၂၃ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီ ၁၃ ရက်က ဖော်ပြခဲ့သော
 Myanmar Now အင်တာဗျူးမှ ကောက်နုတ်ချက်။

၂၀၂၁ ခုနှစ် အာဏာသိမ်းအပြီးကာလ အခုလို NLD အပြင်းထန်ဆုံး ဖိနှိပ်ခံရချိန်မျိုးမှာ
 မဟာမိတ်ဖြစ်တဲ့ NLD အပေါ်မှာသာမက ကျန်မဟာမိတ်တွေဖြစ်တဲ့ စည်းလုံးညီညွတ်
 သော တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများမဟာမိတ်အဖွဲ့ (UNA)၊ UNA နဲ့ ချိတ်ဆက်ထားတဲ့ မဟာ
 မိတ်တွေ (UNA++) အပေါ်မှာလည်း SNLD ဟာ သစ္စာစောင့်သိတဲ့အတွက် စစ်ကောင်စီ
 လိုရာ ဦးတည်လှော်ခတ်တဲ့ နိုင်ငံရေးလှေကြုံ့ လိုက်မစီးတာ၊ မှတ်ပုံဆက်မတင်ဖို့ ဆုံးဖြတ်
 ခဲ့တာ ထင်ရှားပါတယ်။

ပြည်ထောင်စုပေါ်ထွန်းရေးအပေါ်နဲ့ မဟာမိတ်ဆက်ဆံရေးအပေါ်ထားတဲ့ သစ္စာတရားမှာ
 ကိုယ်လွတ်မရုန်းတာ၊ စိတ်အချဉ်မပေါက်တာနဲ့ နိုင်ငံရေးအရ ရင့်ကျက်ယဉ်ကျေးတာ
 တွေကို နမူနာကောင်းအဖြစ် သတိပြုမိနိုင်ပါတယ်။ ဒါကို အချုပ်သဘောအဖြစ် SNLD
 အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး စိုင်းလိတ်က VOA အင်တာဗျူးမှာ အခုလိုပြောထားပါတယ်။

‘မဟာမိတ်အဖြစ် လက်တွဲခဲ့ဖူးတဲ့ လက်တွဲလာလတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တွေ၊ အဖွဲ့အစည်းတွေနဲ့
 ချိတ်ဆက်ပြီးတော့ ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီစနစ်ဆီ ချိတ်ဆက်နိုင်ဖို့အတွက် ဆက်လက်ပြီး
 ရုန်းကန်ဆောင်ရွက်သွားဖို့ ပြင်ဆင်နေကြပါတယ်’

ဖြစ်တန်ခြေအကဲဖြတ်ချက်

SNLD အနေနဲ့ ‘လောလောဆယ်အားဖြင့် ဆက်လက်မှတ်ပုံတင်စရာမရှိဘူးလို့ ဆုံးဖြတ်ခြင်း’ သာဖြစ်တာမို့ နိုင်ငံရေးအခင်းအကျင်းအခြေအနေ ပွင့်လင်းပြောင်းလဲမှု တစ်စုံတရာ ရှိလာရင် မှတ်ပုံပြန်တင်တာ၊ အသစ်တင်တာမျိုးလည်း ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ် တုန်းက စစ်အစိုးရလက်အောက်မှာ နိုင်ငံရေးပါတီအဖြစ် ဆက်လက်မှတ်ပုံမတင်ဘဲ ၂၀၁၂ ခုနှစ် ဦးသိန်းစိန်အစိုးရလက်ထက် အပြောင်းအလဲတချို့ သိသိသာသာ ပုံပေါ်လာ တဲ့အချိန်၊ မဟာမိတ် NLD နဲ့ ညှိနှိုင်းပြီးတဲ့အချိန်မှာမှ ပါတီမှတ်ပုံပြန်တင်တာမျိုး နမူနာ ရှိခဲ့ပါတယ်။

စစ်ကောင်စီဘက်ကတော့ SNLD ကိုဖိအားပေးတာ၊ ခြိမ်းခြောက်တာ၊ ဖိနှိပ်အရေးယူတာ မျိုးတွေလည်း ရှိလာနိုင်ပါတယ်။ နိုင်ငံတကာအသိုက်အဝန်းအနေနဲ့ ဒါကို စောင့်ကြည့် နေဖို့၊ ဒီလို အရေးယူတာမျိုးမလုပ်ဖို့ စစ်ကောင်စီကို သတိရှိစေသင့်ပါတယ်။ မြန်မာ့ အပြောင်းအလဲအတွက် ပုံစံမျိုးစုံသောဖိအားနဲ့ သံခင်းတမန်ခင်းတွေ လိုအပ်ပေမဲ့ တကယ့်အဖြေဟာ ပြည်တွင်းနိုင်ငံရေးနဲ့ အရပ်ဘက်ပြည်သူ အင်အားစုတွေပေါ်မှာပဲ အဓိကမူတည်တယ်။ အဲဒီအင်အားစုတွေမှာ တီထွင်ဖန်တီးပြီး အသွင်အမျိုးမျိုးနဲ့ ရပ်တည် နိုင်စွမ်း၊ ရုန်းကန်ကြီးထွားနိုင်စွမ်းရှိတယ်ဆိုတာကို အသိအမှတ်ပြုကြရမှာပါ။ SNLD ဟာ တည်ဆဲစနစ်အတွင်းမှာ မှတ်ပုံတင်ထားတဲ့ နိုင်ငံရေးပါတီအဖြစ် ဆက်ရှိသည်ဖြစ်စေ၊ မရှိသည်ဖြစ်စေ SNLD ရဲ့ သဘောထားအမြင်တွေကို နိုင်ငံတကာက တန်ဖိုးထား နား ထောင်ရမယ်။ မြန်မာ့နိုင်ငံရေးမှာ အားလုံးပါဝင်ပြီး အဖြေရှာနိုင်ဖို့ SNLD ဟာ မပါမဖြစ် ပါဝင်ရမယ့် အင်အားစုတရပ်အဖြစ် ဆက်ရှိနေဦးဖွယ်ရှိပါတယ်။ ■

ယခုဖော်ပြသည့် ISP's OnPoint ကဏ္ဍတွင် လတ်တလော ဖြစ်ပေါ်နေသော ထူးခြားအရေးပါသည့် ဖြစ်ရပ် များနှင့်ပတ်သက်၍ ဆီလျော်မည့် ကနဦးသုံးသပ်ချက်များကို ကျစ်ကျစ်လျစ်လျစ် ပိုင်းခြားရေးသားပြီး ဖြစ် တန်ခြေများအား ISP-Myanmar က အကဲဖြတ်ဖော်ပြနေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

■ ဖယ်ဒရယ်အရေး၊ ဒီမိုကရေစီအရေး SNLD ၏ ကြိုးပမ်းမှုအကျဉ်း (၁၉၈၈ - ၂၀၂၀)

၁၉၈၈ ခုနှစ် စက်တင်ဘာ ၂၅ ရက်တွင် ရှမ်းတိုင်းရင်းသားများ ဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ် အမည်ဖြင့် နိုင်ငံရေးပါတီ တည်ထောင်ရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ ရှေးကောက်ပွဲ ကော်မရှင်၏ ခွင့်ပြုချက်ရရှိသဖြင့် အောက်တိုဘာ ၂၆ ရက်တွင် တရားဝင်နိုင်ငံရေးပါတီ ဖြစ်လာပြီးနောက် ပထမဆုံးဥက္ကဋ္ဌမှာ စိုင်းသက်ဝင်းဖြစ်သည်။ ၁၉၈၉ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာ ၂၄ ရက်တွင် ခွန်ထွန်းဦးသည် ပါတီဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်လာခဲ့သည်။

၁၉၈၈ - ၁၉၉၀

၁၉၉၀ ပြည့်နှစ် ရှေးကောက်ပွဲကို ဝင်ပြိုင်ခဲ့ပြီး ၂၃ နေရာ အနိုင်ရခဲ့သည်။ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ် (NLD) ပြီးနောက် တနိုင်ငံလုံးတွင် ဒုတိယအများဆုံး အနိုင်ရရှိခဲ့သည်ဟုလည်း ဖြစ်ခဲ့သည်။ နဝတ စစ်အစိုးရက ရှေးကောက်ပွဲကော်မရှင် ဖျက်လိုက်သည့်နောက် ဥပဒေနှင့်အညီ လွှတ်တော်အဖြစ်ဆုံးခေါ်ယူကာဥပဒေရေးရာ SNLD က တောင်းဆိုခဲ့သည်။ ဂန္ဓိခန်းမပွဲကြားစာတမ်း ထွက်ရှိပြီးနောက် တလအတွင်းတွင် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ နိုင်ငံရေးပါတီ ၂၁ ပါတီဖြင့် ဖွဲ့စည်းထောင်စည်းသော ပြည်ထောင်စုတိုင်းရင်းသားလူမျိုးများဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ် (UNLD) နှင့် NLD တို့ ပူးတွဲထုတ်ပြန်သည်။ မိုလ်အောင်ကျော်လမ်း ပူးတွဲကြေညာချက် အမှတ်(၁) တွင်လည်း SNLD ပါဝင်ခဲ့သည်။

၁၉၉၃ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီ ၉ ရက်တွင် နဝတ စစ်အစိုးရက အမျိုးသားညီလာခံ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ အမျိုးသားညီလာခံသို့ SNLD တက်ရောက်ခဲ့ပြီး စာတမ်းတင်သွင်းမှုများ လုပ်ခဲ့သည်။ SNLD သည် ၁၉၉၆ ခုနှစ်အထိ အမျိုးသားညီလာခံတက်ခဲ့ပြီး အခြေခံဥပဒေ ၁၀၄ ချက်အနက် အချို့အချက်များကို ပြန်လည်ဆွေးနွေးဆွေးနွေးနွေးနိုင်ရန် တောင်းဆိုခဲ့သည်။

၁၉၉၃ - ၁၉၉၅

၁၉၉၅ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာ ၆ ရက်တွင် နဝတ ဥက္ကဋ္ဌ ဒီဂရီပျော်စိုးကြီးသန်းရွှေနှင့် NLD အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်တို့ထံ လိပ်မူပြီး အချက်ပြောကြားရန် ပါ အမျိုးသားပြန်လည်သွင်းမြှုပ်ရေးအတွက်ပန်ကြားလွှာ ကို SNLD ဥက္ကဋ္ဌ ခွန်ထွန်းဦးက ဖော်ပြခဲ့သည်။ ထိုကာလတလျှောက် သုံးပွင့်ဆိုင် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခြင်းဖြင့် အခြေရာရေးကို SNLD က ကိုင်စွဲခဲ့သည်။ ၁၉၉၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာ ၂၅ ရက်တွင် နဝတ စစ်အစိုးရက NLD ကိုယ်စားလှယ်များအား အမျိုးသားညီလာခံမှ ထုတ်ပယ်လိုက်သည်။

၁၉၉၆ ခုနှစ် ဇွန် ၆ ရက်တွင် SNLD သည် ရှမ်းပြည်နယ်ပြိုမိုးချမ်းရေးကောင်စီ (SSPC) နှင့်ပူးပေါင်း၍ ရှမ်းပြည်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးကော်မတီ (SSJAC) ကို ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ဖြစ်ပေါ်နေသော အကျပ်အတည်းကို ငြိမ်းချမ်းသော နိုင်ငံရေးနည်းဖြင့် ဖြေရှင်းကြမည်ဟုလည်း အောင်မြင်ပြုလုပ်မည်ဟု ယုံကြည်ကြောင်း သဘောတူခဲ့ကြသည်။

၁၉၉၆ - ၁၉၉၈

၁၉၉၈ ခုနှစ် စက်တင်ဘာ ၁၇ ရက်တွင် ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ် ရှေးကောက်ပွဲမှ တင်မြောက်လိုက်သော ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားပြုကော်မတီ (CRPP) ကို ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး NLD အပါအဝင် တိုင်းရင်းသားနိုင်ငံရေးပါတီသုံးခုနှင့်အတူ SNLD လည်း ပါဝင်ခဲ့သည်။

၂၀၀၂ ခုနှစ် မေ ၁၈ ရက်တွင် SNLD နှင့် တိုင်းရင်းသားပါတီ ၁၁ ခု ပူးပေါင်းပြီး စည်းလုံးညီညွတ်သောတိုင်းရင်းသားလူမျိုးများမဟာမိတ်အဖွဲ့ (UNA) ကို ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ခဲ့သည်။ UNA သည် စစ်အစိုးရ NLD အပါအဝင် ဒီမိုကရေစီအင်အားစုများနှင့် တိုင်းရင်းသားအစုအဖွဲ့ သုံးပွင့်ဆိုင်၍ ပြန်စုနိုင်ငံရေးပြဿနာများကို အခြေရာရန် ရည်ရွယ်ခဲ့သည်။ ၂၀၀၄ ခုနှစ် မေ ၁၈ ရက်တွင် နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ (နအဖ) က အမျိုးသားညီလာခံကို ပြန်လည်ကျင်းပရန် ပြင်ဆင်ခဲ့ပြီး SNLD ကို ညီလာခံတက်ရန် မိတ်ကြားခဲ့ရာ မတက်ရောက်နိုင်ကြောင်း အမျိုးသားညီလာခံကျင်းပရေး ကော်မရှင်ဥက္ကဋ္ဌထံ အကြောင်းပြန်ခဲ့သည်။

၂၀၀၂ - ၂၀၀၅

၂၀၀၅ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီ ၉ ရက်တွင် SNLD ပါတီဥက္ကဋ္ဌ ခွန်ထွန်းဦးနှင့် အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး စိုင်းညွန့်လွင်တို့ကို ရှမ်းပြည်ပညာရှင်များ အတိုင်ပင်ခံကောင်စီ ဖွဲ့စည်းခြင်းဖြင့် နအဖ အစိုးရက ဖမ်းဆီးခဲ့သည်။ ဖမ်းဆီးခံထားရသော SNLD ပါတီ ဥက္ကဋ္ဌ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးနှင့် အလုပ်အမှုဆောင်များကို အမျိုးသားညီလာခံအား ဖျက်ဆီးနှောင့်ယှက်သူများ နိုင်ငံတော်ပုန်ကန်မှု နိုင်ငံတော်ကို အကြည်ညိုပျက်စေမည်ရာ ပုဒ်မများဖြင့် အင်းစိန်တရားရုံး၌ သို့မဟုတ်တရားစီရင်၍ ထောင်ဒဏ်များချမှတ်ခဲ့သည်။ ခွန်ထွန်းဦးအား ထောင်ဒဏ် ၉၃ နှစ်၊ စိုင်းညွန့်လွင်အား ၈၅ နှစ်၊ စိုင်းလှအောင်အား ၇၃ နှစ်၊ စင်သားဦးအား ၁၂ နှစ် အသီးသီးချမှတ်ခဲ့သည်။

၂၀၀၈ ခုနှစ် မတ် ၂၁ ရက်တွင် SNLD ပါတီ ပါဝင်သည့် SSJAC က ၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပေးအခြေခံဥပဒေ အတည်ပြုရေး ပြည်ပလုံခြုံရေး ဆန္ဒခံယူပွဲကို သပိတ်မှောက်ရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြသည်။ ဆန္ဒခံယူပွဲရလဒ်များ ထုတ်ပြန်ချိန်တွင်လည်း အသိအမှတ်မပြုနိုင်ကြောင်းနှင့် လုံးဝလက်ခံနိုင်ကြောင်း SNLD ပါတီက ပထမဆုံး ထုတ်ဖော်ကြေညာခဲ့သည်။

၂၀၀၈ - ၂၀၁၀

၂၀၁၀ ပြည့်နှစ် စက်တင်ဘာ ၁၄ ရက်တွင် ပါတီမှတ်ပုံတင်ခြင်း မလုပ်သဖြင့် SNLD အား နိုင်ငံရေးပါတီအဖြစ် မှတ်ပုံတင်ထားခြင်းကို ပယ်ဖျက်ကြောင်း ရှေးကောက်ပွဲကော်မရှင်က ကြေညာခဲ့သည်။

၂၀၁၂ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီ ၁၃ ရက်တွင် SNLD ပါတီ ခေါင်းဆောင်များ ပြန်လည်လွှတ်မြောက်လာခဲ့သည်။ ခေါင်းဆောင်များ ပြန်လွှတ်လာပြီးနောက် ပါတီဝင်အင်အားများ ပြန်လည်ဖွဲ့စည်း၍ SNLD ပါတီကို တရားဝင်နိုင်ငံရေးပါတီအဖြစ် ပြန်လည်ရပ်တည်ရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြသည်။

၂၀၁၀ - ၂၀၁၂

၂၀၁၃ ခုနှစ် အောက်တိုဘာ ၁၇ ရက်တွင် သူ့မိမိပြည်ညီညွတ်ရေးကော်မတီ (CSSU) ကို ဖွဲ့စည်းလိုက်ပြီး SNLD ပါဝင်ခဲ့သည်။ ၂၀၁၅ ခုနှစ်နောက်ပိုင်း တနိုင်ငံလုံး စစ်တော်တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဲရေး သဘောတူစာချုပ် (NCA) အရ လုပ်ဆောင်သည့် လူမျိုးအလိုက် အမျိုးသားအဆင့် နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲအတွက် ရှမ်းပြည်နယ်နှင့် မန္တလေးတိုင်းတို့အတွင်း ရှမ်းလူထုနှင့် တွေ့ဆုံရုံပြုလုပ်ရာတွင် CSSU ၌ ထံထံဝင်ဝင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၂၀၁၅ ခုနှစ်နောက်ပိုင်း တနိုင်ငံလုံးစစ်တော်တိုက် ခိုက်မှုရပ်စဲရေးသဘောတူစာချုပ် (NCA) နောက်ဆက်တွဲအဖြစ် ရှမ်းပြည်နယ်အတွင်း လုပ်ဆောင်သည့် အမျိုးသားအဆင့် နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲ (အပြိုင်) ပြင်ဆင်မှုများ လူထုတွေ့ဆုံများ ပြုလုပ်ရာတွင် CSSU ၌ ထံထံဝင်ဝင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ SNLD သည် ပြီးနောက်ဆုံးအဆင့် ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုပေါ်မိတ်ဆုံရေးအတွက် NCA နောက်ဆက်တွဲ နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲများ ပေါ်ပေါက်ရေးအပြင် ပြည်ထောင်စု ပြီးနောက်ဆုံးညီလာခံများတွင်လည်း မဟာမိတ်များ မိတ်ဆုံများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများ လုပ်ခဲ့သည်။

၂၀၁၂ - ၂၀၂၀

၂၀၁၄ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာ ၂၃-၂၄ တွင် SNLD ဦးဆောင်ပြီး အဖွဲ့ဝင် ၁၅ ဖွဲ့ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည့် စည်းလုံးညီညွတ်သော တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ မဟာမိတ် (UNA) နှင့် မိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ ညီလာခံပြုလုပ်ခဲ့သည်။ UNA နှင့် မိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများ (UNA+) ညီလာခံကို ၂၀၁၅ ခုနှစ်အတွင်း နှစ်ကြိမ် ထပ်မံ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ SNLD သည် UNA ၏ ဦးဆောင်မှု အခန်းကဏ္ဍတွင် ရပ်တည်ခဲ့ပြီး တိုင်းရင်းသားအရေးနှင့် ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုအရေးကို ပါဝင်ခဲ့သည်။

၂၀၁၅ ခုနှစ် အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲ၌ ကိုယ်စားလှယ်ပေါင်း ၁၅၈ ဦး ဝင်ရောက် ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့ရာ ၄၀ ဦး အနိုင်ရရှိခဲ့သည်။

၂၀၁၈ ခုနှစ် ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲ၌လည်း SNLD ပါတီသည် နှစ်နေရာ ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့ပြီး တနေရာ အနိုင်ရရှိခဲ့သည်။

၂၀၁၅ ခုနှစ် ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲ၌ SNLD ပါတီသည် ရှမ်းပြည်နယ်၊ ကျေးသီးမြို့နယ်၊ မိုင်းကျိုက်မြို့နယ်နှင့် ကျိုင်းတုံမြို့နယ်တို့တွင် ခုနစ်နေရာ ဝင်ရောက် ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့ရာ ကျိုင်းတုံမြို့နယ်မှလွဲ၍ ကျန် မြောက်နေရာလုံးတွင် အနိုင်ရရှိခဲ့သည်။

၂၀၂၀ ပြည့်နှစ် အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲ၌ SNLD ပါတီမှ လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်လောင်း ၁၂၀ ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့ရာ ၄၂ ဦး အနိုင်ရရှိခဲ့သည်။ ထို ၄၂ ဦးမှာ အမျိုးသားလွှတ်တော်တွင် ကိုယ်စားလှယ် နှစ်ဦး၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော်တွင် ကိုယ်စားလှယ် ၃၀ ဦးနှင့် ပြည်နယ်လွှတ်တော်တွင် ကိုယ်စားလှယ် ၂၅ ဦး တို့ဖြစ်သည်။

၂၀၁၉ ခုနှစ် ဇူလိုင် ၁၅ ရက်တွင် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်၌ ၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပေးအခြေခံဥပဒေ ပြင်ဆင်ရေး အဆိုပြုချက်များကို တင်သွင်းခဲ့ရာ ၃၇၆၅ ချက် ရှိသည့်အနက် SNLD က ပြင်ဆင်ပေးပါ ၁၁၃၂ ချက်ဖြင့် အများဆုံး တင်သွင်းခဲ့သည်။

■ ၁၉၉၀-၂၀၂၀ ပြည့်နှစ် ရွေးကောက်ပွဲများတွင် SNLD ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်အနိုင်ရခဲ့သည့်မှတ်တမ်း

ရွေးကောက်ပွဲနှစ်	ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့သော ကိုယ်စားလှယ်အရေအတွက်	အနိုင်ရခဲ့သော ကိုယ်စားလှယ်အရေအတွက်	အနိုင်ရရှိမှု ရာနှုန်း
၁၉၉၀	၅၆	၂၃	၄၁.၀၇ %
၂၀၀၅	၁၅၁	၄၀	၂၆.၄၉ %
၂၀၁၇	၇	၆	၈၅.၇၁ %
၂၀၁၈	၂	၁	၅၀.၀၀ %
၂၀၂၀	၁၂၈	၄၂	၃၂.၈၁ %

မှတ်ချက် - ၂၀၁၇ ခုနှစ်နှင့် ၂၀၁၈ ခုနှစ်တို့သည် ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲနှစ်များဖြစ်သည်။ ရွေးကောက်ပွဲ တစ်ခုချင်းအလိုက် အနိုင်ရရှိမှုရာနှုန်းသည် SNLD ပါတီမှ ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့သည့် ကိုယ်စားလှယ်လောင်းဦးရေ စုစုပေါင်းနှင့် အနိုင်ရခဲ့သည့် ကိုယ်စားလှယ်အချိုးအစားပေါ်တွင် တွက်ချက်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ တနိုင်လုံးအတိုင်းအတာ သို့မဟုတ် ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းတစ်ခုလုံး၏ စုစုပေါင်း မဲအန္တရာယ်အပေါ် မူတည်တွက်ချက်ထားခြင်း မဟုတ်ပါ။

■ SNLD ၏ ရွေးကောက်ပွဲမှတ်တမ်း ရက်စွဲများ

■ စစ်အာဏာသိမ်းမှုအလွန် SNLD ၏ ဆောင်ရွက်မှုအကျဉ်း (၂၀၂၁ - ၂၀၂၃)

၂၀၂၁ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီ ၃ ရက်

စစ်တပ်အာဏာသိမ်းမှုကို ဆန့်ကျင်ကန့်ကွက်ကြောင်း၊ ဖမ်းဆီးခံထားရသော နိုင်ငံခြားဆောင်ရွက်မှုကို ပြန်လွှတ်ပေးရန်နှင့် ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ် ရွေးကောက်ပွဲရလဒ်ကို အသိအမှတ်ပြုရန် သဘောထားထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

၂၀၂၁ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီ ၂၁ ရက်

ငြိမ်းချမ်းစွာဆန္ဒပြနေသူများ၊ CDM လှုပ်ရှားမှုတွင် ပါဝင်နေသော ဝန်ထမ်းများကို တိုက်ပွဲဝင်လက်နက်များဖြင့် စစ်တပ်က ပစ်ခတ်ဖြိုခွင်းနေခြင်းကို ပြင်းပြင်းထန်ထန် ကန့်ကွက်ကြောင်း၊ SNLD ပါဝင်သည့် ရှမ်းပြည်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးကော်မတီ (SSJAC) က ကြေညာချက်ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

၂၀၂၁ ခုနှစ် ဇူလိုင် ၂၈ ရက်

စစ်ကောင်စီက ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ် အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲရလဒ်ကို ပယ်ဖျက်သည့်အပေါ်တွင် လက်မခံနိုင်ကြောင်း၊ SNLD ပါတီက ကြေညာချက်တစ်စောင် ထုတ်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့်တွင် SNLD ပါတီမှအနိုင်ရရှိထားသည့် ၄၂ ဦးသည် ဗီအေအိုင်ပြည်သူ့လူထုက လူထုကိုယ်စားလှယ်များအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုထားကြောင်းလည်း ပူးတွဲ ထည့်သွင်းကြေညာခဲ့သည်။

၂၀၂၂ ခုနှစ် ဧပြီ ၃၀ ရက်

SNLD ပါတီဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် နှစ်ပေါင်း ၃၀ ကျော် တာဝန်ယူခဲ့သည့် ခွန်ထွန်းဦးအသက် ၇၉ နှစ်တွင် ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။

၂၀၂၂ ခုနှစ် အောက်တိုဘာ ၂၆ ရက်

SNLD ပါတီတည်ထောင်ခြင်း ၃၄ နှစ်ပြည့်အခမ်းအနား ကျင်းပနိုင်ခဲ့ပြီး ပါတီ၏ ရပ်တည်ချက်များ၊ လက်ရှိနိုင်ငံရေးအခင်းအကျင်းများ၊ ပါတီဝင်များ လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများနှင့် ပါတီကဆောင်ရွက်နေသည့် လုပ်ငန်းများအား ချေးနှေးခဲ့ကြသည်။

၂၀၂၁ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီ ၉ ရက်

အာဏာရှင်စနစ်ပျောက်ရေး၊ ၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ဖျက်သိမ်းရေး၊ ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီ ပြည်ထောင်စုတည်ဆောက်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အစိုးရ ပေါ်ထွက်ရေးဟူသော အချက်လေးချက်ပါ ကြေညာချက်တစ်စောင်ကို SNLD အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်သည့် CSSU က ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

၂၀၂၁ ခုနှစ် မတ် ၁ ရက်

ဖက်ဒရယ် ဒီမိုကရေစီပြည်ထောင်စု ပေါ်ပေါက်ရေးအတွက် အင်အားစုအားလုံး နည်းလမ်းရှာပူးပေါင်းရန်၊ ငြိမ်းချမ်းစွာဆန္ဒထုတ်ဖော်နေသူများကို ငြိမ်းချမ်းသည့်နည်းလမ်းဖြင့်သာ တွေ့ဆုံဖြေရှင်းရန် SNLD ဦးဆောင်သော UNA က သဘောထားထုတ်ပြန်ချက်တစ်စောင် ထုတ်ခဲ့သည်။

၂၀၂၂ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီ ၇ ရက်

ပြည်နယ်တွင်း၌ ကြုံတွေ့နေရသောပဋိပက္ခများ၊ ပြည်နယ်တည်ဆောက်ရေး၊ ငြိမ်းချမ်းစွာအတူယှဉ်တွဲနေထိုင်ရေး၊ အားလုံး ပူးပေါင်းပါဝင်လက်တွဲဆောင်ရွက်ရေး အစရှိသောအချက်များ ပါဝင်သည့် ငြိမ်းချမ်းစွာအတူယှဉ်တွဲနေထိုင်ခြင်း မူဝါဒကြေညာစာတမ်းကို SNLD ပါဝင်သည့် CSSU က ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

၂၀၂၂ ခုနှစ် မေ ၂၇ ရက်

SNLD ပါတီအဖွဲ့ချုပ်၏ နိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာညီလာခံကို ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့ပြီး အသစ်ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခြင်းခံရသော ဥက္ကဋ္ဌ စိုင်းညွန့်လွင် ဦးဆောင်သည့် ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီကို ဖွဲ့စည်းနိုင်ခဲ့သည်။ ထို့အပြင် ညီလာခံတွင် အာဏာရှင်စနစ်တိုက်ဖျက်ရေး၊ ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးကို အားလုံးပါဝင်ရေး ဖူးဖြင့် ဆောင်ရွက်ရေးအပြင် ရှမ်းပြည်နှင့် နိုင်ငံအနှံ့အပြားတွင်ဖြစ်ပွားနေသော တိုက်ပွဲများ ရပ်တန့်သွားနိုင်စေရန်နှင့် အမျိုးသားသွေးစည်းညီညွတ်ရေးတို့အတွက် မိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့်အတူ လက်တွဲဆောင်ရွက်သွားရန်ဟူသော အချက်ရစ်ချက်ပါဝင်သည့် ကြေညာချက်တစ်စောင် ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

၂၀၂၃ ခုနှစ် မတ် ၁၇ ရက်

SNLD ပါတီ ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီအစည်းအဝေး ဆုံးဖြတ်ချက်အရ ပါတီအနေနှင့် စစ်ကောင်စီ၏ ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်တွင် နိုင်ငံရေးပါတီအဖြစ် မှတ်ပုံတင်ရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။

www.ISPMyanmar.com/community

Gabyin Community

ISP ကပြင်ရပ်ဝန်း

Promoting Shared Reality, Appreciating Diversity, and Imagining Possibilities

 +66 80 747 9712

 PO Box 149, Chiang Mai University PO, Chiang Mai 50202